

Interreg Europe TenConnect Innovative ways to maximize the intra-regional benefits of TEN-T corridors

Українська делегація взяла участь у міжнародному ознайомчому заході
TenConnect у Ризі

21–22 жовтня 2025 року представники із **Закарпаття та Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку (МАІРР, Україна)** взяли участь у ознайомчому партнерському заході проекту **TenConnect**, що проходить у Ризі (Латвія). Проект **«Інноваційні способи максимізації внутрішньорегіональних переваг коридорів TEN-T» (TenConnect)** виконується за фінансової підтримки Європейського Союзу у рамках програми **Interreg Europe**. (Номер проекту: 03C0737).

Захід об'єднує партнерів із Португалії, Латвії, Словенії, Італії, Ірландії та України, які спільно працюють над питаннями регіонального розвитку, сталої мобільності та просторового планування.

Українську делегацію представили:

- **Микола Пігуляк** – начальник Управління містобудування та архітектури Закарпатської обласної державної адміністрації;
- **Роман Карпенко** – заступник керівника Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області;

Interreg Europe TenConnect Innovative ways to maximize the intra-regional benefits of TEN-T corridors

- **Наталія Носа-Пилипенко** – керівник Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку (MAIPP).

TenConnect — це проєкт міжрегіонального співробітництва, спрямований на максимізацію переваг та мінімізацію потенційних негативних впливів Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T) для регіонів-учасників.

Ініціатива сприяє партнерству та обміну знаннями між різними організаціями, серед яких:

- Університет Авейру (Португалія),
- Центр регіональної координації та розвитку (Португалія),
- Міжнародна асоціація інституцій регіонального розвитку MAIPP (Україна),
- Інститут транспорту і руху м. Любляна (Словенія),
- Агенція розвитку LAMORO та Муніципалітет Альби (Італія),
- Ризький регіон планування (Латвія),
- Університет Дубліна (Ірландія) — консультативний партнер.

Interreg Europe TenConnect Innovative ways to maximize the intra-regional benefits of TEN-T corridors

Серед асоційованих партнерів – Міністерство навколишнього середовища, клімату та енергетики Словенії та Управління містобудування та архітектури Закарпатської обласної державної адміністрації (Україна).

Проект **TenConnect** надає регіональним учасникам можливість активно впливати на формування політик і стратегій, пов'язаних з оновленням мережі **TEN-T**. Його ключові цілі:

- розвиток сталого та ефективного транспорту;
- пріоритетність мобільності та інфраструктури, орієнтованих на користувача;
- сприяння інклюзивному управлінню та економічному розвитку;
- підвищення регіональної та міської мобільності через кращу інтеграцію з мережею TEN-T.

Завдяки обміну досвідом, кращими практиками та інноваційними рішеннями, **TenConnect** допомагає регіонам зміцнювати свій потенціал, захищати власні інтереси та формувати сучасну транспортну політику.

Перший партнерський захід у Ризі

Перший день партнерського заходу TenConnect відбувся у Ризькій міській раді, де зібралися представники установ і організацій з Латвії, Португалії, Словенії, Італії, Ірландії та України. Учасники презентували свої інституції, обговорили пріоритети співпраці в межах проєкту та актуальні виклики, з якими стикаються регіони в процесі інтеграції до Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T).

Вітальне слово виголосили представники **Ризького регіону планування**, які наголосили на важливості транскордонної співпраці для забезпечення сталого розвитку, просторової узгодженості та ефективного використання європейських інвестицій.

Під час робочої сесії виступили представники кожного партнерського регіону, презентуючи свої напрацювання та бачення ролі проєкту TenConnect у розвитку місцевої інфраструктури.

Українська делегація у складі представників Закарпатської області та МАІРР представила свої ініціативи у сфері відновлення транспортної та соціальної інфраструктури, підходи до просторового планування в умовах післявоєнного відновлення та бачення інтеграції Закарпаття до європейських транспортних мереж.

Наталія Носа-Пилипенко, керівник Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку (МАІРР), окреслила загальну рамку участі України у проєкті TenConnect. Вона підкреслила, що завдяки участі у таких міжнародних ініціативах українські регіони отримують можливість не лише обмінюватися досвідом із європейськими партнерами, але й брати участь у формуванні політик, спрямованих на сталий розвиток територій, які інтегруються до спільного європейського транспортного простору.

Interreg Europe TenConnect Innovative ways to maximize the intra-regional benefits of TEN-T corridors

Під час обговорення українські учасники акцентували на важливості підтримки програм просторового розвитку для регіонів, що зазнали впливу війни, та на необхідності синхронізації українських планувальних документів з європейськими підходами.

Кращий досвід: Огляд проєкту Rail Baltica

Одним із найцікавіших та найінформативніших елементів програми став **ознайомчий візит до проєкту Rail Baltica** — масштабної ініціативи, яка є ключовим елементом інтеграції країн Балтії до Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T).

Rail Baltica — це нова високошвидкісна залізнична магістраль, що з'єднає **Фінляндію, Естонію, Латвію, Литву, Польщу та інші країни ЄС**, створивши сучасний, безпечний і стійкий транспортний коридор північ–південь. Проєкт реалізується за підтримки Європейської Комісії та є пріоритетом для розвитку регіональної мобільності, екологічного транспорту та економічної інтеграції в регіоні Балтійського моря.

Основною метою Rail Baltica є створення швидкісної залізниці європейського стандарту, що забезпечить:

- підвищення мобільності пасажирів і вантажів;
- скорочення часу перевезень між столицями країн Балтії;
- інтеграцію транспортних систем Північної та Центральної Європи;
- розвиток стійких, екологічно дружніх видів транспорту;
- зміцнення економічних зв'язків і конкурентоспроможності регіонів.

Учасники заходу TenConnect відвідали майданчик будівництва нового залізничного вокзалу Rail Baltica у центрі Риги, який стане одним із найсучасніших транспортних вузлів у регіоні. Новий вокзал поєднає міську, приміську, національну та міжнародну інфраструктуру, інтегруючи залізничний, автобусний і міський транспорт у єдиний простір.

Під час візиту представники **Rail Baltica** ознайомили партнерів із технічними аспектами будівництва, екологічними стандартами, плануванням громадських просторів і системою зручних пересадкових вузлів для пасажирів. Особливу увагу було приділено використанню інноваційних технологій у сфері проєктування, шумозахисту та енергоефективності, а також принципам відкритого простору, що підвищують комфорт та доступність для всіх груп населення.

Для української делегації ознайомлення з реалізацією Rail Baltica стало важливим практичним прикладом застосування сучасних підходів до проєктування інфраструктури в межах TEN-T, які можуть бути адаптовані під час відновлення транспортної системи України та розвитку прикордонних регіонів.

Interreg Europe TenConnect Innovative ways to maximize the intra-regional benefits of TEN-T corridors

Другий день партнерського заходу TenConnect був присвячений практичним ознайомчим візитам та обговоренню подальших кроків реалізації проєкту. Захід проходив у **Ризькій міській раді** та розпочався з сесії, присвяченої перспективам розвитку Риги та плануванню мобільності.

Під час виступу **Гунтарс Рускулс**, керівник відділу стратегічного управління Департаменту міського розвитку Риги, представив бачення міста у сфері транспортного планування, просторової інтеграції та сталого розвитку. Він підкреслив важливість проєкту TenConnect для розроблення єдиних підходів до розвитку транспортної інфраструктури у регіонах Європи, зокрема в контексті проєкту Rail Baltica.

Після короткої кавової перерви учасники заслухали провідного партнера — **Університет Авейру** (Португалія), який презентував ключові завдання та орієнтири на наступний період реалізації проєкту. Особливу увагу приділено питанням посилення співпраці між регіональними інституціями, обміну кращими практиками та залученню місцевих громад до планування транспортних і просторових рішень.

Далі відбулася виїзна **ознайомча поїздка Рига – Кекава**, у межах якої учасники відвідали ділянку об'їзної дороги Кекави, зупинившись біля **велосипедно-пішохідного мосту поблизу Катлакална**, а також оглянули будівництво нової **залізничної станції Rail Baltica поруч із Міжнародним аеропортом Рига**. Будівництво нової залізничної станції Rail Baltica поруч із Міжнародним аеропортом Рига є одним із ключових інфраструктурних проєктів Латвії, спрямованих на інтеграцію авіаційних і залізничних перевезень у межах Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T). Проєкт має на меті забезпечити безперервне сполучення між аеропортом, центром Риги та країнами Балтії, створивши зручний мультимодальний транспортний вузол європейського рівня. Реалізація цього будівництва дозволить скоротити час подорожей, підвищити привабливість регіону для бізнесу та туризму, стимулювати економічний розвиток і сприяти переходу до сталих видів транспорту. У перспективі станція стане важливою частиною міжнародного маршруту Rail Baltica, забезпечуючи швидке, комфортне й екологічно збалансоване сполучення між Північною та Центральною Європою.

Ці об'єкти стали прикладом реалізації сучасних інфраструктурних рішень, спрямованих на підвищення мобільності, безпеки та зручності для користувачів.

Завершальним етапом дня став візит до Міжнародного аеропорту Рига, де учасники ознайомилися з планами інтеграції транспортної інфраструктури міста з проєктом Rail Baltica. Під час дискусії обговорювалися питання ефективного з'єднання авіаційного, залізничного та міського транспорту в межах єдиної системи сталих перевезень.

Після завершення програми учасники повернулися до центру Риги, підсумувавши результати дводенного заходу.

Interreg Europe TenConnect Innovative ways to maximize the intra-regional benefits of TEN-T corridors

Другий день став логічним продовженням дискусій першої сесії та надав можливість учасникам на практиці побачити, як принципи розумного планування, регіональної співпраці та сталого транспорту реалізуються в Латвії.

Участь української делегації у виїзних заходах дала змогу обмінятися досвідом, встановити нові професійні контакти та представити бачення України щодо розвитку інфраструктури, орієнтованої на європейські стандарти сталого розвитку.

Прес-центр Асоціації МАІРР